

с. Убеи

РЕШЕНИЕ

КАРАР

№ 74/1

2020 елның 21 нче мае

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Уби
авыл жирлеге муниципаль хезмәткәрләренең этика һәм хезмәт
тәртибе Кодексын яңа редакциядә раслау турында

«Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Президентының 2002 елның 12 августындагы 885 номерлы «дәүләт хезмәткәрләренең хезмәттә үз-үзен тотышының гомуми принципларын раслау турында» гы Указы, Татарстан Республикасы Муниципаль хезмәт турындагы 25.06.2013 елдагы 50-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы кодексы нигезендә, муниципаль хезмәткәрләренең үз вазыйфай бурычларын үтәүнең нәтижәләлеген арттыру максатларында Чүпрәле муниципаль районы Уби авыл жирлеге Советы **КАРАР ИТТЕ:**

1. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Уби авыл жирлеге муниципаль хезмәткәрләренең этика һәм хезмәт тәртибе кодексын кушымта итеп бирелә торган редакциядә расларга.
2. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының Уби авыл жирлеге башлыгына муниципаль хезмәткәрләргә элекке карар белән шәхсән таныштыруны тәэмин итәргә.
3. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының "Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Убиавыл жирлеге Советының 2011 ел, 25 февраль, 5/3 нче карары үз көчен югалткан дип санау турында".
4. Элекке карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында бастырып чыгарырга, авыл жирлегенең мәгълүмат стендларында һәм Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы сайтында авыл

5. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көненән үз көченә керә.

6. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Убиавыл җирлеге Советының төзелеш, элемтә, әйләнә-тирә мохитне саклау һәм җәмәгать тәртибен саклау буенча даими комиссиясенә йөкләргә.

Уби авыл җирлеге башлыгы
Вазыйфасын башкаручы

В.И. Михайлов

Кушымта

Уби авыл жирлеге

Совет карары белән расланган

21.05.2020 ел, № 74/1

Кодекс

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Уби авыл жирлеге муниципаль хезмәткәрләренең этика һәм хезмәт тәртибе

1. Гомуми нигезләмәләр

1. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Уби авыл жирлеге муниципаль хезмәткәрләренең этика һәм хезмәт тәртибе кодексы (алга таба - Кодекс) Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы Конституциясе, 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы «Коррупциягә каршы торы турында», 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында», Россия Федерациясе Президентының 2002 елның 12 августындагы указы нигезендә эшләнгән. № 885» дәүләт хезмәткәрләренең хезмәттә үз-үзен тотышының гомуми принципларын раслау турында " Татарстан Республикасы Законы, Муниципаль хезмәт турында 2013 елның 25 июнендәге 50-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Кодексы, муниципаль хезмәткәрләренең этик нормаларын һәм хезмәттәге үз-үзләрен тоту кагыйдәләрен билгеләү, шулай ук муниципаль хезмәткәрләренең абруен, гражданнарның жирле үзидарә органнарына ышанычын ныгытуга ярдәм итү максатларында муниципаль хезмәткәрләренең этик нормаларын һәм хезмәт тәртибен билгеләү максатларында.

2. Кодекс профессиональ хезмәт этикасының һәм хезмәт тәртибенә төп кагыйдәләренең гомуми принципларыннан гыйбарәт, алар Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Уби авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының муниципаль хезмәткәрләре биләгән вазыйфаларына бәйсез рәвештә эш итәргә тиеш.

3. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының Уби авыл жирлегенә муниципаль хезмәткә керүче Россия Федерациясе гражданы әлеге кодекс нигезләмәләре белән танышырга һәм хезмәт эшчәнлегенә процессында, шул исәптән «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәреннән файдаланып, аларны үтәргә тиеш.

4. Каждый муниципальный служащий должен принимать все необходимые меры для соблюдения положений Кодекса, а каждый гражданин Российской Федерации вправе ожидать от муниципального служащего поведения в

5. Кодексның максаты-муниципаль хезмәткәрләрнең этик нормаларын һәм хезмәт тәртибе кагыйдәләрен билгеләү, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнең абруен, гражданның дәүләт органнарына һәм җирле үзидарә органнарына ышанычын ныгытуга ярдәм итү һәм муниципаль хезмәткәрләрнең бердәм тәртип нормаларын тәмин итү.

6. Кодекс муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан үз вазыйфай бурычларын үтәүнең нәтижәләгән арттыруга юнәлдерелгән.

7. Кодекс муниципаль хезмәт өлкәсендә тиешле эхлак, жәмәгать аңында муниципаль хезмәткә ихтирамлы мөнәсәбәт формалаштыру өчен нигез булып тора, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнең жәмәгать аңы һәм эхлагы, аларның үз-үзләрен контрольдә тоту институты буларак чыгыш ясыи.

8. Муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан Кодекс нигезләмәләрен белү һәм үтәү аларның һөнәри эшчәнлегә сыйфатын һәм хезмәттә үз-үзен тотышын бәяләү критерийларының берсе булып тора.

II. Муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт урынында үз-үзен тотышы принциплары һәм кагыйдәләре

9. Муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенең төп принциплары муниципаль хезмәттә булу белән бәйле рәвештә Россия Федерациясе гражданның үз-үзләрен тотышының нигезе булып тора.

10. Дәүләт, жәмгыять һәм гражданны алдында жаваплылык тоеп, муниципаль хезмәткәрләр бурычлы:

а) дәүләт органнарының һәм җирле үзидарә органнарының нәтижәле эшен тәмин итү максатларында вазыйфа йөкләмәләрен намус белән һәм югары профессиональ дәрәжәдә башкарырга;

б) вазыйфай бурычларын башкарганда, расасына, милләтенә, теленә, диненә һәм башка шартларга бәйсез рәвештә, кеше һәм гражданның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен, шулай ук оешмаларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәргә;

в) барлык физик һәм юридик затларга һәм оешмаларга тигез, тугры мөнәсәбәтне тәмин итәргә, нинди дә булса Ижтимагый яки дини берләшмәләргә, һөнәри яки социаль төркемнәргә, гражданныга һәм оешмаларга өстенлек бирмәскә һәм мондый берләшмәләргә, төркемнәргә, оешмаларга һәм оешмаларга карата алдан кисәтмәскә;

г) вазыйфай бурычларны намус белән башкаруга комачаулаучы нинди дә булса шәхси, мөлкәт (финанс) һәм башка мәнфәгатьләр йогынтысына бәйле

д) сәяси партиялар, башка ижтимагый һәм дини берләшмәләр һәм башка оешмалар карарларының үз һөнәри хезмәт эшчәнлегенә йогынты ясау мөмкинлеген юкка чыгара торган нейтральлекне сакларга;

е) гражданныр һәм вазыйфаи затлар белән эш иткәндә корректлылык һәм игътибарлылык күрсәтергә;

ж) Россия Федерациясе халыкларының әхлакый горейф-гадәтләренә һәм горейф-гадәтләренә хөрмәт күрсәтергә;

з) төрле этник һәм социаль төркемнәрнең, шулай ук конфессияләрнең мәдәни һәм башка үзенчәлекләрен исәпкә алырга;

1) милләтара һәм конфессияара татулыкка ярдәм итәргә;

к) Муниципаль орган абруена яисә абруена зыян китерергә сәләтле низаглы хәлләргә юл куймаска.

л) кеше һәм гражданныр хокуклары һәм ирекләрен тану, үтәү һәм яклау дәүләт органнары һәм жирле үзидарә органнары, шулай ук муниципаль хезмәткәрләр эшчәнлегенең төп мәгънәсен һәм эчтәлеген билгеләүдән чыгып эш итәргә.;

м) үз эшчәнлеген тиешле дәүләт органы һәм жирле үзидарә органы вәкаләтләре чикләрендә, үзара хезмәттәшлек барышында жирле үзидарә органының функциональ оештыру структурасында субординацияне һәм аңа буйсынуны үтәп, гамәлгә ашырырга.;

н) нинди дә булса профессиональ яки социаль төркемнәргә һәм оешмаларга өстенлек бирмәскә, аерым гражданнырның, профессиональ яки социаль төркемнәрнең һәм оешмаларның йогынтысыннан бәйсез булырга тиеш;

турында) яллаучы (эш бирүче) вәкиленә, прокуратура органнарына яисә башка дәүләт органнарына яисә жирле үзидарә органнарына коррупциячел хокук бозулар кылуга тарту максатларында нинди дә булса затларга мөрәжәгать итүнең барлык очраклары турында хәбәр итәргә.;

п) федераль законнарда билгеләнгән чикләүләренә һәм тыюларны үтәргә, муниципаль хезмәт үтүгә бәйлә бурычларны үтәргә;

р) хезмәт, һөнәри этика нормаларын һәм эшлекле тәртип кагыйдәләрен үтәргә;

с) Россия һәм башка дәүләтләр халыкларының горейф-гадәтләренә һәм горейф-гадәтләренә түземлек һәм хөрмәт күрсәтергә, төрле этник, социаль төркемнәр һәм конфессияләрнең мәдәни һәм башка үзенчәлекләрен исәпкә алырга, милләтара һәм конфессияара татулыкка ярдәм итәргә;

т) муниципаль хезмәткәрләрнең вазыйфаи бурычларын намуслы башкаруында шик уятырга мөмкин булган тәртиптән тыелырга, шулай ук аның

абруена яисә жирле үзидарә органы абруена зыян китерергә сәләтле низаглы ситуацияләрдән котылырга.;

у) мәнфәгатьләр каршылыгын булдырмау һәм мәнфәгатьләр каршылыгын жайга салу буенча Россия Федерациясе законнарында каралган чараларны күрергә;

ф) шәхси характердагы мәсьәләләрне хәл иткәндә дәүләт органнары, жирле үзидарә органнары, оешмалар, вазыйфай затлар, муниципаль хезмәткәрләр һәм гражданнар эшчәнлегенә йогынты ясау өчен хезмәт урыныннан файдаланмаса;

х) муниципаль хезмәткәрнең вазыйфай вазыйфаларына кермәсә, дәүләт органы яисә жирле үзидарә органы, аның житәкчесе эшчәнлегенә карата гавами фикерләрдән, фикерләрдән һәм бәяләрдән тыелырга.;

ц) дәүләт органында яки жирле үзидарә органында ачык чыгышлар ясау һәм хезмәт мәгълүматы бирү кагыйдәләрен үтәргә;

ч) массакуләм мәгълүмат чаралары вәкилләренең эшчәнлегенә дәүләт органы яисә жирле үзидарә органы эше турында жәмгыятькә мәгълүмат бирү буенча ихтирамлы мөнәсәбәттә булырга, шулай ук билгеләнгән тәртиптә дәрәс мәгълүмат алуда ярдәм итәргә.;

ш) Россия Федерациясе территориясендә товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр һәм граждан хокукларының башка объектларына чит ил валютасында (шартлы акчалата берәмлекләрдә) бәяне билгеләүдән, шул исәптән массакуләм мәгълүмат чараларында ачык чыгышлардан тыелырга., - Россия Федерациясе резидентлары арасында килешүләр суммасы, Россия Федерациясе бюджет системасының барлык дәрәжәләрдәге бюджетлар күрсәткечләре, дәүләт һәм муниципаль бурыч алулар, дәүләт һәм муниципаль бурыч күләме, мәгълүматларны төгәл тапшыру өчен кирәк булган йә Россия Федерациясе законнарында, Россия Федерациясенең халыкара килешүләрендә, эшлекле әйләнеш горөф-гадәтләрендә каралган очрактардан тыш;

щ) даими омтылырга тәмин итү мөмкин кадәр нәтижәлерәк файдалану ресурслар белән булган өлкәсендә аның жаваплылык;

ы) үз вәкаләтләре чикләрендә милләтара һәм конфессияләргә татулыкны ныгытуга, Татарстан Республикасы территориясендә яшәүче Россия Федерациясе халыкларының телләрен һәм мәдәниятен саклап калуга һәм үстерүгә, мигрантларны социаль һәм мәдәни адаптацияләүгә, милләтара (этникара) конфликтларны профилактикалауга юнәлдерелгән чараларны гамәлгә ашыру өчен шартлар тудырырга.;

э) барлык физик һәм юридик затларга һәм оешмаларга тигез, тугры мөнәсәбәт тәмин итәргә, нинди дә булса Ижтимагый яки дини берләшмәләргә, һөнәри яки социаль төркемнәргә, гражданнарга һәм оешмаларга өстенлек

бирмәскә һәм мондый берләшмәләргә, төркемнәргә, гражданнарга һәм оешмаларга карата алдан кисәтмәскә;;

11. Муниципаль хезмәткәрләр Россия Федерациясе Конституциясен, конституциячел һәм федераль законнарны, Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актларын үтәргә тиеш.

12. Муниципаль хезмәткәрләр үз эшчәнлегендә сәяси, икътисадый максатчанлыктан чыгып йә башка мотивлар буенча законнарны һәм башка норматив хокукый актларны бозмаска тиеш.

III. Муниципаль хезмәткәрләрнең коррупциягә каршы үз-үзләрен тотышы стандарты

13. Муниципаль хезмәткәрләр коррупция күренешләренә каршы торырга һәм аны профилактикалау буенча Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә чаралар күрергә тиеш.

14. Муниципаль хезмәткәрләр алар тарафыннан вазыйфай бурычларны үтәгәндә мәнфәгатьләр каршылыгына китерә яки китерә торган шәхси кызыксынуга юл куймаска тиеш. Муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгәндә һәм вазыйфай бурычларны үтәгәндә муниципаль хезмәткәр үзенең шәхси кызыксынуы булуы яки аның вазыйфай бурычларын тиешенчә үтәүгә йогынты ясавы турында белдерергә тиеш.

15. Муниципаль хезмәткәр үзе һәм Татарстан Республикасы законнарында каралган үз гаилә әгъзаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигы булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр бирергә бурычлы.

16. Муниципаль хезмәткәр яллаучы вәкиленә, Россия Федерациясе прокуратурасы органнарына яки башка дәүләт органнарына, аны коррупцион хокук бозулар кылуга тарту максатларында, нинди дә булса затларга мөрәжәгать итүнең барлык очраклары турында хәбәр итәргә бурычлы. Коррупцион хокук бозулар кылуга тарту максатларында мөрәжәгать итү фактлары турында хәбәрнамә, әлегә фактлар буенча тикшерү уздырылган яки үткәрелгән очраклардан тыш, муниципаль хезмәткәрнең вазыйфай бурычы булып тора.

17. Муниципаль хезмәткәргә физик һәм юридик затлардан (бүләкләр, акчалата бүләк, ссудалар, матди характердагы хезмәтләр, күнел ачу, ял итү, транспорттан файдаланган өчен түләү һәм башка бүләкләүләр) вазыйфай бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә бүләкләр алу тыела. Беркетмә чаралары.

хезмэт командировкалары һәм башка рәсми чаралар белән бәйләү рәвештә муниципаль хезмәткәрләргә алынган бүләкләр җирле үзидарә органы милкә дип таныла һәм муниципаль хезмәткәрләргә акт буенча җирле үзидарә органына тапшырыла, анда ул муниципаль хезмәт вазыйфасын били, Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән очраклардан тыш.

18. Муниципаль хезмәткәр дәүләт органында яки җирле үзидарә органында гамәлдә булган Россия Федерациясе законнары нигезендә кабул ителгән нормаларны һәм таләпләрне үтәгәндә хезмәт мәгълүматын эшкәртә һәм тапшыра ала.

19. Муниципаль хезмәткәр мәгълүматның куркынычсызлыгын һәм конфиденциальлеген тәмин итү буенча тиешле чаралар күрергә, рөхсәт ителмәгән килешүе өчен җавап тотарга тиеш.

20. Җитәкче булган муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәткәрләрне сәяси партияләр, башка иҗтимагый һәм дини берләшмәләр эшчәнлегендә катнашырга мәҗбүр итү очракларына юл куймаска тиеш.

21. Башка муниципаль хезмәткәрләргә карата оештыру-боеру вәкаләтләре бирелгән муниципаль хезмәткәр алар өчен профессиональлек, мактауга лаек Репутация үрнәге булырга, җирле үзидарә органында яисә аның бүлекчәсендә мораль-психологик климат формалашуга ярдәм итәргә тиеш.

22. Башка муниципаль хезмәткәрләргә карата оештыру-боеру вәкаләтләре бирелгән муниципаль хезмәткәр чакырылган:

а) мәнфәгатьләр каршылыгын булдырмау һәм җайга салу буенча чаралар күрергә;

б) коррупцияне кисәтү буенча чаралар күрергә;

в) муниципаль хезмәткәрләрне сәяси партияләр һәм иҗтимагый берләшмәләр эшчәнлегендә катнашырга мәҗбүр итү очракларына юл куймаска.

23. Муниципаль хезмәткәр башка муниципаль хезмәткәрләргә карата оештыру-боеру вәкаләтләре бирелгән муниципаль хезмәткәр үзенә буйсынган муниципаль хезмәткәрләрнең коррупцион куркыныч тотышына юл куймауларына, үз-үзләрен тотышына намуслылык, гаделлек һәм гаделлек үрнәген күрсәтергә тиеш.

24. Муниципаль хезмәткәр башка муниципаль хезмәткәрләргә карата оештыру-боеру вәкаләтләре бирелгән муниципаль хезмәткәр, әгәр дә ул мондый гамәлләрне яисә гамәл кылмаска юл куймаса, этика принципларын һәм хезмәт тәртибе кагыйдәләрен бозучы хезмәткәрләрнең гамәлләре яки гамәлләре өчен Россия Федерациясе законнары нигезендә җавап тотарга.

IV. Муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт урынында үз-үзен тотышы

25. Муниципаль хезмәткәргә хезмәт урынында кеше, аның хокуклары һәм ирекләре-иң югары хәзинә, һәм һәр граждан шәхси тормышының кагылгысызлыгына, шәхси һәм гаилә серенә, намусын, абруен, үзенә яхшы исемән яклауга хокуклы.

26. Муниципаль хезмәткәр үз-үзен тотышында тыелып кала:

а) женес, яше, расасы, милләте, теле, гражданлыгы, социаль, мөлкәти яки гаилә хәле, сәяси яки дини өстенлек бирү билгеләре буенча дискриминацион характердагы теләсә кайсы төр әйтемнәр һәм гамәлләр;

б) дорфалык, кимсетүчәнлек, гаепсезлек, алдан кисәтүләр, хокуксыз, лаексыз гаепләүләр күрсәтү;

в) янаулар, мыскыллау белдерүләр яки реплик, нормаль аралашуга комачаулаучы яки хокукка каршы тәртипне китереп чыгаручы гамәлләр;

г) хезмәт киңәшмәләре, әңгәмәләр, гражданнар белән бүтән хезмәт аралашу вакытында тәмәке тарту;

д) әйләнә-тирәдәгеләр тарафыннан ришвәт алырга ризалык яки ришвәт бирү турындагы үтенеч буларак кабул ителергә мөмкин булган теләсә нинди әйтемнәр, жестлар, гамәлләр.

27. Муниципаль хезмәткәрләр коллективта эшлекле мөнәсәбәтләр урнаштыруга һәм бер-берсе белән конструктив хезмәттәшлек урнаштыруга ярдәм итәргә тиеш. Муниципаль хезмәткәрләр әдәпле, ягымлы, әдәпле, игътибарлы булырга һәм гражданнар белән аралашуда түземлек күрсәтергә тиеш.

28. Муниципаль хезмәткәрнең тышкы кыяфәте, хезмәт шартлары һәм хезмәт чарасы форматына бәйле рәвештә, гражданнарның дәүләт органнарына һәм жирле үзидарә органнарына ихтирамлы мөнәсәбәтенә, рәсмилеге, тыйнаклыгы, традициясе, пөхтәлегенә белән аерылып торган гомум кабул ителгән эш стилиенә туры килергә тиеш. Тышкы кыяфәтне формалаштырганда районның жирле үзидарә органнары муниципаль хезмәткәрләренә эш итәргә тиешле төп кагыйдә-киемдә эшлекле стильне саклау. Төп элемент булып эшлекле костюм тора.

V. Кодекс нигезләмәләрен бозган өчен җаваплылык

29. Муниципаль хезмәткәрләргә Кодекс нигезләмәләрен бозу факты Чүпрәле муниципаль районы жирле үзидарә органнарында муниципаль хезмәткәрләренә, муниципаль вазыйфаны биләүче затларның хезмәт тәртибе таләпләрен үтәү һәм мәнфәгатләр конфликтын жайга салу буенча комиссия утырышында каралырга тиеш, һәм, Россия Федерациясе законнарында каралган

очрактарда, муниципаль хезмэткэргэ юридик жаваплылык чараларын куллануга китерэ.

Муниципаль хезмэткэрлэр тарафыннан Кодекс нигезлэмэлэрен үтүү аттестациялэр үткэргэндэ, югарыдагы вазифаларга тэкьдим итү өчен кадрлар резервын формалаштырганда, шулай ук дисциплинар жэза биргэндэ исэпкэ алына.